

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Sha'arei Tefillah Publication

29 Parker Blvd. Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת בראשית - מברכים החודש

SHABBOS PARSHAS BERAISHIS

כט' תשרי תש"ס OCTOBER 9, 1999

לכל זמן ועת

הדלקת נרות - 6:09	שקיעה/יום השבת - 6:26
זמן קריאת שמע/מ"א - 9:16	זמן קריאת שמע/מוצש"ק - 7:16
זמן קריאת שמע/גר"א - 9:52	לשיטת רבינו תם - 7:38

מדעת עליון

בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ וגו' (א0א)

הנה איתא מה שאמרו חז"ל "כמה מכוער אדם זה שנשתנו סדרי בראשית בעבורו" - כי מצינו שטבע העולם משועבדת לתורה ולישראל, ששניהם נקראו "ראשית". ולכאורה יפלא, הלא כמה ניסים עשה השי"ת לאבותינו ולנו נגד הטבע ונשתנו סדרי בראשית, וכי נאמר כמה מכוערים ח"ו, וכגון על אמותינו הקדושות שעקרות היו ונשתנו הטבע?

אלא ביאר הכתב סופר, הגמור אברהם שמואל בנימין סופר זצ"ל שכלל ישראל וצדיקים, התנה ה' תנאי מיד בתחילת הבריאה שישתנו מסדרם בשעה שהצדיק או כל ישראל צריכין לזה וכך הוטבע בהם מעיקרא, ולכן אין זה שינוי כלל כשנשתנה, כי מעיקרא הכי איתקן. אבל סתם בן אדם שנעשה נס בשבילו, שפיר אמרו "כמה מכוער אדם זה" שנשתנו סדרי בראשית בעבורו. והיינו סמיכות סוף התורה עם תחילתה. "לכל האותות והמופתים וכו' אשר עשה משה לעיני כל ישראל" - אל תאמר כמה מכוערים ישראל שנשתנו סדרי בראשית בשבילם, כי "בראשית ברא אלקים" - בשביל ישראל ותורה שנקראו "ראשית", ברא הקב"ה שמים וארץ, לפי צורכם וצורך השעה.

ויישן ויקח אחת מצלעותיו וכו' (ב-כא)

יש לתמוה, למה לא ברא הקב"ה זכר ונקבה כמו שברא אצל החיות

ויקרא האדם שם אשתו חוה כי היא היתה אם כל חי וגו' (ג-כ)

According to some *Meforshim*, *Adam* gave *Chavah* her name after she caused him to sin with the הדעת. עץ. If so, there is quite an important lesson to be learned from here.

Explains **R' Zalman Sorotzkin ZT"L**, in his sefer **Oznaim L'Torah**, that in these circumstances, after *Chavah* had caused a decree of death to be issued against *Adam* and all his future generations, he did not react by divorcing himself from her and driving her away. On the contrary, he continued to focus on the good within her, on the fact that she was to be the ancestress of all future generations. And even after she brought death into the world, he gave her a name which commemorated her bond of life. Regarding himself, however, *Adam* did not choose a new name, but kept his original name of *Adam*, which denotes his origin from אדמה, the lowly soil.

In this, *Adam* taught us an invaluable lesson. He was humble and aware of his own shortcomings, but in others, he only saw the good.

הוא היה אומר

R' Yerucham Levovitz ZT"L would say:

"Just as an earthquake can be felt in any part of the world, by a sufficiently sensitive instrument, so too, the actions that one does, in some way, affects everyone else in the world!"

R' Yaakov of Radzimin ZT"L would say:

"As far as the troubles that plague *Bnei Yisroel* throughout history go - for a true believer there are no questions, and for a non-believer, there are no answers!"

R' Shamshon Raphael Hirsch ZT"L would say:

"When someone talks in circles, he is either trying to deceive others or he himself doesn't understand the meaning and purpose of his words. The wise person makes himself easily understood!"

For information, sponsorship or dedications, call 914-362-4380.

to ever occur in the world, between Kayin and Hevel, Hashem said to Kayin, "למה חרה לך ולמה נפלו פניך" - *Why are you annoyed and why has your face fallen?* What is unusual is Hashem's question; it was clear why Kayin was upset - the *possuk* even tells us because Hashem accepted Hevel's offering and not Kayin's. Why then, did Hashem ask the obvious question? The answer is that in truth, the question was a different one: What is the main reason for your anger, Kayin? Is it because *your* Korbon wasn't accepted - or because your brother's *was* accepted?"

Said R' Chaim with a sigh, "A normal Jew is careful to fulfill the Mitzvos properly, so if a Rov tells him that his chicken or cow is unkosher, he accepts the decision gladly, even if it involves a loss. But if there's a dispute between two people, the screaming and yelling is not because one side lost the case or lost a substantial amount of money - but rather because the other side won!"

TORAH GEMS

ויאמר אלקים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וכו' (א-כו)

The Medrash tells us, "*When Hashem proceeded to create man, Mercy, said, 'Let him be created for he will do acts of kindness.' Truth, argued, 'Let him not be created for he is made of falsehoods.' Justice, said, 'Let him be created.' Peace, said, 'Let him not be created for he is full of strife.' What did the Holy One do? He took Truth and cast it down to the ground.*"

When *Truth* was cast down to the ground, *Peace* remained the sole objector to man's creation, with *Mercy* and *Justice* both in favor of the decision to make man. Why did Hashem choose *Truth*, rather than *Peace*, the other objector, to be cast to the ground?

Answers the **Kotzker Rebbe, R' Menachem Mendel ZT"L**, we see that nothing can stand up against *אמת - Truth*. Even if both *Justice* and *Mercy* had favored creation, *Truth* would have still proved that even man's acts of *צדק ורחמים - Justice and mercy*, would be false and insincere. *Peace*, on the other hand, would have easily given in to a majority combination, so as not to cause an argument. Hence, *Truth*, rather than *Peace*, was cast to the ground, so as not to interfere.

ובהמות, אלא דידקדק ליקח אחת מצלעותיו ויסגור בשר תחתונה, וממנה עשה האשה?

והסביר הגמור"ר משה שטרנבוך שליט"א בס' טעם ודעת, עיי' משל למלך שיש לו חיילים לוחמים בחזית, וגם חיילים שעומדים לפניו בארמונו, לשמור ולכבד אותו תמיד. והנה, אלה שעומדים לפני המלך ממש, חשובים ומכובדים יותר, אבל צריכים גם באותה מידה ממש, אלה הלוחמים בחוץ, כי בלעדיהם האויב עלול להיכנס ולהחריב הכל.

וזוהו הגדר באנשים ונשים - האנשים עומדים לפני המלך ומכבדים אותו, ואסור להם לסטות מתפקידם שכבודו של המלך הוא, כשם שעוסקים בתורתו ומקיימים מצותיו, ואין לך זכות וכבוד גדול מזה שעומדים לפני המלך לכבדו. אולם הנשים כעין החיילים ששומרים בחזית המדינה, ותפקידן לחנך הילדים ולשמור אותם מכל רע, לעסוק במעשה חסד ודקדוקי כשרות, ולא להניח דברי כפירה ומינוות להיכנס לביתו. ואלולא הנשים, אין כבוד למלך כי אין בתי ישראל. ולכן אמנם תפקיד הבעל מכובד יותר שעומד לפני המלך, אבל תפקיד האשה חשוב ג"כ, ושניהם כא' בונים בית להשראת השכינה.

מעשה אבות....סימן לבנים

ויאמר ה' אל קין למה חרה לך ולמה נפלו פניך וגו' (ד-ו)

Two wealthy businessmen were once involved in a financial dispute and decided to bring their case to a *Din-Torah* in front of **R' Chaim Soloveitchik ZT"L**. The Rov listened to both sides and then made his decision in favor of one man over the other. This did not sit well with the losing party and the man began yelling and screaming that the Rov was wrong and did not think thoroughly while coming to his decision. R' Chaim remained adamant and had the man removed from his home.

When the man was finally gone, R' Chaim turned to his students and said, "Did you ever wonder why when it comes to a matter of Kashrus, for instance, and a Rov will rule that an animal is *treif*, the decision is usually respected, even when it involves costly losses. However, in a case between two people, much like this one, it happens on occasion, that the person found to be responsible will absolutely not accept such a decision and will rant, rave and denigrate the Rov to all those who'll listen?"

"It's pretty simple, actually," said R' Chaim. "Regarding the first fight